

siden, da det blev opfundet til hjemmestyreordningen og så gentaget over for Grønland i 1979.

Regeringen og landsstyret må opfinde en ny model, en traktat ratificeret af FN om folkeretligt samarbejde mellem to jævnbyrdige folk og lande i et nyt fællesskab. Denne traktat må have begyndelse ved underskrivning og mulighed for at tidsfæste en økonomisk de facto- og en politisk de jure-overdragelse af suveræniteten samt en afslutning efter aftalt åremål, dersom den ene af landenes parlamenter ønsker det, måske endda med en efterfølgende folkeafstemning. Det er essensen i landsstyrets ønske over for regeringen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Når statsministeren over for Folketinget fremfører, at der er muligheder for inden for den nuværende grundlov at udvide den færøske selvstændige stilling, så lægger jeg til grund, at det er muligt. Derfor vil jeg til hr. Peter Skaarup sige, at det jo så må betyde, at vi ikke er enige i den vurdering, der er anlagt fra det færøske landsstyres side.

Jeg er ikke helt klar over, om hr. Óli Breckmann stillede mig et spørgsmål, men uanset det vil jeg sige, at selvfølgelig indeholdt min tale støtte til statsministerens position. Og jeg tror i øvrigt, det ville have været ganske interessant, hvis jeg havde gjort noget andet.

Den er jo udtryk for, at der ikke fra dansk side og heller ikke fra det danske Socialdemokratis side – lad mig sige det også – er noget ønske om at ophæve rigsfællesskabet med Færøerne. Men en grundlæggende respekt er og bliver – og jeg synes, det blev sagt meget klart både fra min side og også fra statsministerens side – at udgangspunktet for de forhandlinger er det, der er kommet fra det færøske landsstyre, og afgørelsen træffes hundrede procent på Færøerne, såfremt rigsfællesskabet ikke skal indeholde Færøerne længere. Jeg synes, det er ganske klart, og jeg mener, at det så er min position, det, jeg kan tillade mig at sige i forhold til, hvordan vi på nuværende tidspunkt i forhandlingerne skal tale med hinanden.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi meget interesserede i at bevare det historiske rigsfællesskab, vi kender i dag mellem Danmark, Grønland og Færøerne, og vi er også interesserede i den en naturlig

ting at bevare den danske grundlov i den udformning, den har i dag. Derfor synes vi, det er interessant, når Socialdemokratiets ordfører, hr. Jan Petersen, siger, at man inden for den nuværende grundlov kan ændre Færøernes hjemmestyreforhold i en retning, hvor man får øget selvstændighed, og at statsministeren siger det samme.

Derfor vil jeg godt bede hr. Jan Petersen om over for Folketinget – når nu statsministeren siger, der skal være megen åbenhed omkring de her forhold – at fortælle, præcis på hvilke punkter man inden for regeringspartierne anser det for muligt at udvide selvstyret i forhold til grundloven, og hvilke undersøgelser der ligger til grund for, at man mener, at øget grad af selvstyre er muligt inden for grundloven. For det er i diametral modsætning til det, som fremgår af den færøske hvidbog.

(Kort bemærkning).

Óli Breckmann (KF):

Jeg vil gerne gentage, før debatten her tager fat, at landsstyret – når man tager sit udgangspunkt fra dansk side eller regeringens side i den nuværende hjemmestyrelov – ikke har fremsat et forslag om nogen som helst form for løsrivelse, som nogle partier og politikere her gerne vil udlægge det.

Man har simpelt hen forsøgt at rejse tanken over for regeringen om en associeret statsforbindelse, og det drejer sig om at skabe en jævnbyrdighed imellem to selvstændige folk inden for et politisk samarbejde tværs over landegrænser i folkeretligt regi, og denne her associerede statsforbindelse er en kendt og afprøvet forfatningsform, der på engelsk hedder »free association«, mellem to ligeværdige parter. Landsstyret har foreslået fælles kongehus og møntenhed med selvstændigt borgerskab for egne borgere, men med gensidige rettigheder og pligter for sundhedsuddannelse og på social- og erhvervsområdet for hinandens borgere, både hjemme i vore respektive to lande og hos hinanden, dog undtaget værnepligt. Denne her form, »free association«, strækker sig meget langt også hen til hjemmestyreloven, også helt ud til suveræniteten.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hr. Peter Skaarup beder mig om at gentage den liste, der var indeholdt i statsministerens rede-